

STANDARD

Bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning

Version 1 - marts 2023

Indhold

- 3** **Bidrag til den danske klimaindsats**
Klimaskovfonden har udviklet en ny standard for bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning.
- 5** **Opfordring til samarbejdspartnere**
Klimaskovfonden opfordrer samarbejdspartnere til at reducere CO₂-udledning i egen værdikæde og offentliggøre klimaregnskaber.
- 6** **Arealer berettiget til skovrejsning**
Alle arealer, hvor skovrejsning er tilladt kan søge støtte fra Klimaskovfonden med få undtagelser.
- 7** **Klimaskovfondens addionalitetstest**
Projekter skal demonstrere, at de medfører et bidrag til den danske klimaindsats, der ikke ville opnås uden støtte.
- 10** **Lækage**
Klimaskovfonden forsøger at minimere lækageeffekter ved at forholde sig til positiv og negativ lækage i nationalt og internationalt perspektiv.
- 12** **Tidsperspektiver i projekter**
Skovrejsning er en langsigtet investering, og Klimaskovfonden har fastsat tidsperspektiver for projekter for både lodsejere og bidragydere.
- 13** **Buffer**
Klimaskovfonden operer med en buffer for at håndtere de risici, der kan opstå ved skovrejsning.
- 15** **Permanens**
Klimaskovfonden har udarbejdet retningslinjer for skovrejsning, så der opnås en varig CO₂-effekt.
- 17** **Dobbelttælling og parallelle rapporteringer**
Klimaskovfonden forholder sig til håndtering af dobbelttælling og parallelle rapporteringer af de opnåede CO₂-effekter.
- 19** **CO₂-rapportering for lodsejere og indirekte aktører**
Lodsejere kan medregne CO₂-effekten i deres klimareportering.
- 21** **Bidragydernes muligheder for CO₂-rapportering og markedsføring**
Bidrag kan markedsføres, men ikke bruges til off setting i klimaregnskabet hos bidragydere.
- 26** **Det Danske Klimaregister**
Klimaskovfonden offentliggør et register over alle fondens projekter, så CO₂-enheder kan følges.
- 28** **Validering og verifikation**
Klimaskovfonden har beskrevet processen for validering af projekter og verifikation af deres effekt.
- 30** **Håndtering af afvigelser i projekter**
Klimaskovfonden har beskrevet processen for håndtering af afvigelser i projekter.
- 32** **God forvaltningskik**
De lovmæssige rammer, revision og tilsyn i forhold til Klimaskovfondens virke.

Bidrag til den danske klimaindsats

Skove opfanger og lagrer CO₂ og er et af naturens egne effektive virkemidler til at fjerne drivhusgasser fra atmosfæren. I Danmark har vi sat ambitiøse mål om at reducere CO₂-udledningen i Paris-aftalen, der skal begrænse klodens temperaturstigninger. Det kræver en konkret handling og en fælles indsats - og her er skovrejsning en af de oplagte handlemuligheder.

Ved skovrejsning kan vi, ud over CO₂-reduktion, også glæde os over en række positive synergieffekter som for eksempel beskyttelse af drikkevand og vandmiljø, hensyn til biodiversitet og nye rekreative muligheder, som også er vigtige kriterier i fondens projekter.

Derfor har Klimaskovfonden udviklet en standard for bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsningsprojekter på dansk jord.

Standarden giver private og offentlige virksomheder, myndigheder, organisationer og privatpersoner en ny mulighed for konkret klimahandling.

Alle kan fremover være med til at rejse mere skov i Danmark ved at give bidrag til den danske klimaindsats. Standarden er bidragsydernes garanti for, at projekternes forventede klimaeffekt indfinder sig over tid - og sker i kraft af deres konkrete klimahandling.

Standarden beskriver således principperne for bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning ud fra Klimaskovfondens rammer og retningslinjer. Den følger samme praksis som internationalt anerkendte standarder for, hvordan CO₂-enheder på det frivillige carbonmarked kan opgøres, udstedes og rapporteres og forholder sig til en række faktorer, der skal sikre gennemsigtighed og troværdighed.

Selvom et bidrag til den danske klimaindsats er en vigtig klimahandling, kan det ikke stå alene. Klimaskovfonden opfordrer alle til at prioritere betydningsfulde reduktioner af deres CO₂e-udledning i egne drift- og værdikæder, udover bidrag til eller samarbejde med Klimaskovfonden.

Bidrag - et nyt produkt på det frivillige carbonmarked

Det produkt Klimaskovfonden har udviklet kaldes "Bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning" – herfra bidragsproduktet.

Bidrag er en relativt ny produktkategori indenfor handel med CO₂-enheder. På det regulerede marked blev det introduceret på COP27 i artikel 6.4 under navnet "mitigation contribution" ligesom det på det frivillige marked er introduceret af GHG-protokollen i GHG Land Sector and Removal Guidance – september draft fra 2022 som "contribution credits/targets". Det forventes, at Science Based Targets initiative (SBTi) vil afstemme deres retningslinjer for kategorien Beyond Value Chain Mitigation med GHG-protokollens guidelines.

Det kendetegner Klimaskovfondens bidragsprodukt, at CO₂-effekten "bliver på arealet", hvor effekten fysisk forefindes og ikke kan flyttes udenfor denne afgrænsning. CO₂-effekten fra bidrag kan dermed ikke benyttes af bidragsydere til at modregne udledninger fra deres virksomheder eller organisationer (kompensation), der udarbejder klimaregnskaber udenfor projektarealets geografiske afgrænsning.

Dette betyder, at den løbende og årlige effekt fra skovrejsningsprojekter under Klimaskovfonden kan tælle med i Danmarks Nationale Klimaregnskab (NIR – National Inventory Reporting) ligesom det vil bidrage til Danmarks nationale klimamål. Det er både målsætningerne om, at CO₂-niveauet skal reduceres med 70% i 2030 i forhold til niveauet i 1990, og mål om et klimaneutralt samfund i 2050 samt EU-reguleret Nationally Determined Contribution (NDC) under Paris-aftalen.

Mulighederne for CO₂-rapportering og markedsføring af bidraget er indgående beskrevet i standardens afsnit "[CO₂-rapportering for lodsejere og indirekte aktører](#)" og "[Bidragsydernes muligheder for rapportering og markedsføring](#)".

Opfordring til samarbejdspartnere

Klimaskovfonden opfordrer alle virksomheder, der ønsker at samarbejde med fonden om klimaprojekter, til at reducere CO₂ udledning i egen værdikæde og produktion ved at:

- udarbejde planer for at indfri ambitiøse reduktioner i egne operationer og værdikæde, inden der gennemføres finansiering af frivillige CO₂-enheder udenfor egen værdikæde
- udarbejde og løbende vedligeholde et klimaregnskab, der dækker den fulde værdikæde (scope 1, 2 og 3) efter anerkendte principper som f.eks. GHG-protokollen
- løbende offentliggøre deres klimaregnskab, herunder en transparent beskrivelse af regnskabspraksis og baggrund for valgte datasæt og metoder
- løbende få klimaregnskabet valideret af en kompetent tredjepart
- fastlægge og offentliggøre kort- og langsigtede klimamål afstemt med videnskaben og Paris-aftalen efter anerkendte principper, herunder anerkendelse af kompetent tredjepart som f.eks. SBTi.

Arealer berettiget til skovrejsning

Alle arealer, hvor der efter gældende regler kan godkendes skovrejsning, er berettiget til at ansøge om støtte fra Klimaskovfonden til at udstede CO₂-enheder under bidragsproduktet. Dog er der visse undtagelser, som er:

- Arealer under statsligt ejerskab
- Arealer med jordbund klassificeret som kulstofrig lavbundsjord med mere end 6 % kulstofindhold, da der ikke på nuværende tidspunkt foreligger en kulstofberegningsmodel for skovrejsning på kulstofrige jorde. Denne klassificering fremgår pt. på kortlaget "Jordbundstyper - Tekstur 2014" på [MiljøGIS, Miljøministeriet](#) (eller nyeste version af samme kort).
- Arealer hvor selve skovrejsningsarealet udgør under 5 hektar.
- Klimaskovfonden kan i specifikke ansøgningsrunder vælge at afvige fra arealkravene. Kriterier i ansøgningsrunder, vil altid fremgå på www.klimaskovfonden.dk

Lodsejeren har pligt til at sikre, at den kommende tilplantning ikke er i strid med planlægnings-, frednings-, vandløbsmæssige eller andre interesser for eksempel i kommuneplaner eller statslige udpegninger, medmindre, der er givet dispensation for disse. Det er en kommunal opgave at vurdere, hvorvidt skovrejsningsprojekterne skal i offentlig høring.

Derudover har Klimaskovfonden til hensigt at prioritere skovrejsning på vandindvindingsområder, hvilket beskrives i afsnittet [Lækage](#).

Additionalitet og baseline

Virksomheder og privatpersoner, der giver bidrag til den danske klimaindsats gennem Klimaskovfonden, skal have vished for, at den klimaeffekt, der opnås gennem fondens projekter, er reel. Det gælder også i forhold til, hvad arealet ellers ville kunne anvendes til. Derudover skal projekter sandsynliggøre, at klimaeffekten ikke ville ske alligevel uden et økonomisk bidrag til projektet fra bidragsyder.

At klimaeffekten er reel i forhold til alternativ arealanvendelse (også kaldet baseline) beskrives yderligere i ["CO₂-optag ved skovrejsning - baggrund for Klimaskovfondens beregningsmodel"](#).

For at sandsynliggøre, at skovrejsningen ikke kunne forventes at ske under normale lovmæssige, økonomiske eller forretningsmæssige omstændigheder, skal alle projekter bestå en additionalitetstest med fire steps, for at komme i betragtning til støtte fra fonden.

Klimaskovfondens additionalitetstest

I Klimaskovfondens additionalitetstest skal skovrejsningsprojekter sandsynliggøre, at de medfører et bidrag til den danske klimaindsats, der ikke ville opnås uden støtte.

Det er centralt i testen at demonstrere, at en alternativ benyttelse af arealet (såsom landbrugsdrift) er mere rentabelt end skovrejsning. Andre standarder foreskriver en analyse af nettonutidsværdien af alle relaterede og forventede fremtidige pengestrømme for den mest sandsynlige alternative benyttelse af arealet i forhold til skovrejsning. Det er inklusive etableringsomkostninger, modtaget støtte, driftsindtægter og -omkostninger. For at bestå testen skal resultatet vise, at alternativ benyttelse er mere attraktiv end skovrejsning, eksklusivt bidrag fra CO₂-enheder.

Baseret på historiske og aktuelle afkast ved landbrug og skovbrug, er det Klimaskovfondens vurdering, at skovrejsning i Danmark, som udgangspunktet ikke er den mest økonomisk attraktive arealudnyttelse uden bidrag (fra CO₂-enheder).

Klimaskovfonden har udarbejdet et notat, der sammenligner jordværdien af Klimaskovfondens skovrejsningsprojekter med jordværdien af fortsat landbrugsdrift. Resultatet af sammenligningen viser, at skovrejsning ikke er den økonomisk mest fordelagtige arealanvendelse. Dette gælder også i tilfælde af, at projekterne etableres på vandindvindingsarealer med tabserstatning fra vandværk.

Projekter skal demonstrere additionalitet ved fire test:

1

Legal test

Projekter må ikke være påkrævet af gældende love, regler eller afgørelser. Dette gælder for eksempel (men er ikke udtømmende):

- Rejsning af erstatningsskov
- Skovrejsning påkrævet af lokalplaner

2

Skovrejsnings-tilskud

Projekter må ikke modtage andet tilskud eller støtte til selve skovrejsningen fra andre tilskudsordninger (som LDP), andre offentlige eller private fonde og puljer eller virksomheder. Det vil sige til selve tilplantningen, indkøb af planter, renholdelse, hegn med videre som Klimaskovfonden stiller krav til i rammer og retningslinjer for skovrejsning.

3

Finanstest

Hvis der rejses skov, som falder indenfor definitionen af "højproduktive plantageskove", forstået som monokulturer af højproduktive træsorter som sitka, rødgran, poppel med mere, skal der gennemføres en selvstændig finanstest. Den skal demonstrere, at projektet ikke er den mest rentable arealudnyttelse i forhold til alternativ arealudnyttelse.

Indtil 31. december 2023 består skovrejsningsprojekter etableret efter Klimaskovfondens rammer og retningslinjer for skovrejsning automatisk finanstesten baseret på notatet "Sammenligning af NPV for Klimaskovfondens skovrejsningsprojekter med NPV for fortsat landbrugsdrift".

4

Gængs praksis og andre kommercielle formål

Denne test er subjektiv og har til formål at vurdere, om projektets karakter allerede er gængs praksis uden bidrag fra CO₂-enheder eller tjener andre kommercielle formål, der sandsynliggør projektgennemførelse uanset bidraget fra CO₂-enheder. I dette tilfælde kan testen ikke bestås.

Dette kunne eksempelvis være beplantninger, der skal hindre indkig til infrastruktur eller energiproduktionsanlæg. Det er Klimaskovfonden, der evaluerer, hvorvidt projektet vurderes at være gængs praksis eller tjener andre kommercielle formål.

Alle projekter skal bestå alle fire additionalitetstest.

Lækage

Klimaskovfonden ønsker at minimere lækageeffekter og forholder sig derfor til eventuelle lækageeffekter fra gennemførte projekter. Lækageeffekter kan være både positive og negative.

Negative og positive lækageeffekter kan indfinde sig både lokalt hos lodsejer (hvis lodsejer selv flytter produktion til et andet sted eller ophører med produktion på egne arealer), nationalt eller internationalt.

Lækageeffekter er grundlæggende et område med et begrænset omfang af empiriske studier og manglende national og international konsensus. Klimaskovfonden vil løbende orientere sig mod eventuelle nye afdækninger og evaluere behov for at opdatere Klimaskovfondens lækagetilgang.

Langt størsteparten af de danske private skove og alle offentlige skove er underlagt fredskovspligt. Dette, og løbende tilgang af nye skovprojekter, har medvirket til at bevare eksisterende skove og en løbende stigning i det samlede skovareal i Danmark. Siden Folketinget i 1989 vedtog målet om at fordoble skovarealet over 75 år, er skovarealet steget fra omkring 532.000 til 632.711 hektar. Således anses det for usandsynligt, at skovrejsningsprojekter i Danmark giver anledning til væsentlige indenlandske kulstof-tab udenfor projektarealet

Fredskovspligt

Fredskovspligten jf. skovloven er en beskyttelse af de pågældende skove, der sikrer et vedvarende skovdække på arealet. Der skal således foretages nyplantning, hvis der fældes træer og inden for 10 år skal der være en bevoksning på vej, der kan udvikle sig til højstammet skov. I forbindelse med kraftige storme der forårsager væltede træer i skoven, har skovejeren pligt til at reetablere fredskovsområdet med nyplantning. Fredskovspligten følger ejendommen. Det betyder, at en ny ejer altid overtager fredskovspligten ved køb af ejendommen.

Negativ lækage

- opstår hvis den oprindelige produktions udledninger af CO₂e fra energiforbrug og arealanvendelse opstår andetsteds.
- sker hvis etableringen af produktionen andre steder der medfører reduktion af eksisterende CO₂-lager fra ændret arealanvendelse.

Positiv lækage

- opstår hvis der etableres produktion på nye arealer (såsom vedproduktion) der ikke medfører reduktion af skovareal et andet sted.

Klimaskovfondens tilgang til lækage

International negativ lækage:

Bidragsproduktet vedrører et bidrag til de nationale og geografisk afgrænsede mål for Danmark. For at sikre, at rapporteringer, tilgange og kommunikation afgrænsningsmæssigt flugter, medtages ikke internationale lækageforhold for bidragsproduktet.

National negativ lækage:

Der indregnes en 100 % indenlands lækagerate ift. oprindelig landbrugsproduktion for arealanvendelse og energiforbrug. Grundet fredskov og skovpraksis medtages ingen effekter fra ændret arealanvendelse. Lækagen indregnes ved, at CO₂-modellen ikke medtager klimagevinsten for arealanvendelse og energiforbrug fra ophørt landbrugsdrift.

[De Økonomiske Råds Sekretariat \(DØRS\) analyser](#) understøtter dette som en konservativ tilgang (trods det, at denne analyse har et internationalt perspektiv).

Lodsejer negativ lækage:

Hvis lodsejer flytter oprindelig produktion på projektareal til et andet sted på lodsejers kontrollerede arealer og hvis flytningen af produktionen giver anledning til tab af væsentlige kulstoflagre over 5 % af projektets samlede opgjorte CO₂-effekt, skal dette kulstof-tab opgøres og fratrækkes efter IPCCs retningslinjer.

Positive lækageeffekter:

Der indregnes ingen positive lækageeffekter, da det vurderes som spekulativt og fordi effekter først vil indfinde sig efter lang tid.

Klimaskovfonden ønsker at minimere lækageeffekter, ved ikke at udtage de mest produktive landbrugsjorder til skovrejsning. Som følge af Klimaskovfondens auktionsbaserede tilsagnsmodel forventes det, at de mindst produktive jorder vil blive prioriteret til skovrejsning.

Tidsperspektiver i projekter

Projektperioden

Projektperioden er den periode, der går fra, at skoven etableres til det langsigtede budgetterede CO₂-lager på arealet, forventes opnået. Det er denne periode, hvor projektet er underlagt standardens retningslinjer, herunder den løbende CO₂-verifikation, der beskrives i afsnittet "[Validering og verifikation](#)".

Tidspunktet for, hvornår det langsigtede budgetterede CO₂-lager vil være opnået, fremgår af projektets CO₂-beregning, som er gennemført med Klimaskovfondens beregningsværktøj. Den budgetterede CO₂ lagring fremgår i 5-års intervaller og vil variere fra projekt til projekt afhængigt af hvilken kombinationen af kulturmodeller, der benyttes.

Skovrejsning er en langsigtet investering, men samtidig ønsker og forventer bidragsydere at se umiddelbare resultater af deres klimahandling og sikre at bidragene er aktuelle i forhold til den danske klimaindsats. Klimaskovfonden tager højde for det ved at operere med tidsperspektiver både for lodsejere, der ansøger om støtte til et skovrejsningsprojekt, og for bidragsydere, der giver bidrag til den danske klimaindsats.

Det er det højeste årstal i 5-årsintervallet fra CO₂-beregningen, der vil være projektets gældende projektperiode.

Eksempel

Hvis den validerede CO₂-beregning i projektet, angiver 66-70 år som det interval, hvor det langsigtede lager opnås, er projektperioden 70 år.

Tidsperspektiver for lodsejere

Følgende tidsaspekter gør sig gældende for lodsejere, der ønsker at gennemføre skovrejsningsprojekter med støtte fra Klimaskovfonden:

- Skovrejsningen skal etableres senest 2 år efter dato for endeligt tilsagn (kan fraviges i særlige tilfælde, fx hvis plantning har været besværligtgjort grundet vejrforhold eller tidskrævende myndighedsbehandling, men kræver dispensation fra klimaskovfonden).
- Der kan alene opnås støtte til projekter, der endnu ikke er etableret.

Tidsperspektiver for bidragsydere

Klimaskovfonden giver et løfte til bidragsydere om, hvilke skovrejsningsprojekter, deres bidrag kan finansiere. Bidrag kan gå til projekter der:

- etableres (beplantningsdato) fra bidragsdato og 3 år frem
- har et aktivt og gældende tilsagn, men endnu ikke er etableret
- allerede er etableret op til 2 år før bidragsdato.

Buffer

Klimaskovfonden etablerer en buffer, hvor en delmængde af projekternes budgetterede CO₂-effekter tilsidesættes. Bufferen etableres for at håndtere risici for, at de forventede effekter ikke opnås på projekterne. På den måde har bidragsydere sikkerhed for, at den effekt, de har bidraget til, indfinder sig.

Bufferen etableres som en fælles buffer for alle projekter, der finansieres gennem bidragsprodukter, herunder lavbundsprojekter. I buffer indgår også overskydende CO₂-enheder fra projekterne, hvis det ved den løbende verifikation af projektets effekt viser sig, at der er flere CO₂-enheder end forventet.

For skovrejsning er bufferen fastsat til 15% af de budgetterede CO₂-enheder.

Risici for manglende effekt af skovrejsning

Skovrejsningsprojekter kan udsættes for hændelser eller fejlprojekteringer, som stopper, forsinker, reducerer eller frigiver kulstoflagringen, der kan forventes at finde sted på projektarealet.

Disse hændelser kan både være utilsigtede og lokale for eksempel en skovbrand eller i en mere global kontekst, hvor en hændelse rammer større områder som for eksempel sygdomsudbrud for særlige træarter.

Der kan også forekomme tilsigtede hændelser – f.eks. ved at en lodsejer reafdriver en bevoksning før den er hugstmoden eller ved at en bevoksning ikke genplantes, og dermed reelt overtræder Skovloven.

Klimaskovfonden håndterer alle afgivelser fra budgetteret CO₂-effekt fra projektarealet ens uafhængigt af årsag, men opstiller en række foranstaltninger og retningslinjer, der skal minimere risici for utilsigtede hændelser og fejlprojekteringer (såsom skovkriterier og projektvalidering) samt tilsigtede hændelser (såsom krav om fredskov samt muligheder for støttereduktion).

Eksempler

Utilsigtede hændelser

- Stormfald
- Insekt og sygdom
- Tørke
- Oversvømmelser
- Brand
- Boniteten er fejlvurderet i etableringsfasen pga. fejl i jordbundskort eller beregningsmodel mm.

Tilsigtede hændelser

- Øget tynding eller hugst
- Manglende skovdrift, der reducerer vækst
- Bevidst fejlvurdering af bonitet i etableringsfasen.

Herudover pålægges lodsejer at rapportere til Klimaskovfonden, hvis der indtræder en tilsigtet eller utilsigtet hændelse på projektarealet i projektperioden, som kan forventes at give anledning til en væsentlig afvigelse fra budgetteret CO₂-effekt.

Overførsler til og fra buffer

Alle skovrejsningsprojekter, der ikke udvikler sig i fuld overensstemmelse med CO₂-budgettet, vil få overført CO₂-enheder fra buffer. Overførsler til eller fra buffer sker uafhængig af årsagen til afvigelsen, og omfanget fastlægges på baggrund af resultaterne af processen som er beskrevet under afsnittet "[Validering og verifikation](#)". Alle overførsler til eller fra buffer gennemføres uden afregning uanset hvilken vej CO₂-effekten går. Hvis projekter leverer CO₂-enheder udover det budgetterede, tilfalder disse enheder Klimaskovfondens buffer.

Som beskrevet under "[Støttereduktion og tilbagebetaling](#)" kan Klimaskovfonden jf. gældende retningslinjer reducere støtte eller kræve tilbagebetaling, hvis projekternes CO₂-effekt reduceres tilsigtet og resulterer i større overførsler fra buffer. Således forpligter Klimaskovfonden sig til at geninvestere midlerne fra sådanne skovprojekter i nye skovprojekter, hvorfra CO₂-enheder 100% tilgår buffer. Klimaskovfonden evaluerer løbende, om bufferens omfang er tilstrækkeligt og rimeligt ud fra gældende risikofaktorer. Bufferprocenten kan både øges og reduceres afhængigt af udviklingen i bufferens CO₂-omfang. Det samlede regnskab med CO₂-enheder vil fremgå af [Det Danske Klimaregister](#).

Proces og retningslinjer for buffer:

1. Efter projektvalidering oprettes projektets CO₂-enheder i Det Danske Klimaregister med 85 % salgbare ex-ante enheder og 15% ex-ante til buffer
2. Ved projektverifikation 1 ("sundhedstjekket") verificeres automatisk 80-100 % af de budgetterede CO₂-enheder på tidspunktet for verifikation, lineært svarende til endeligt beløb i udbetalt støtte.
  - Ved reduktion i støtten tilføres projektet manglende CO₂-enheder fra buffer
  - Projektets verificerede enheder overgår til ex-post i register svarende til budget.
  - Projektets ex-ante effekt reduceres med ex-post omfanget (pkt. b)
  - Enheder fra bufferen, der tilhører projektet opdateres ift. overførsler og ex-ante og ex-post overgang.
3. Fra projektverifikation 2 (første reelle CO₂-opgørelse i år 15) indtil slutverifikation gælder følgende:
  - CO₂-tilvæksten siden seneste verifikation opgøres i forhold til budgetteret CO₂-tilvækst for samme periode.
  - Ved større CO₂-tilvækst for perioden end ventet, tilfalder den øgede tilvækst buffer.
  - Ved mindre CO₂-tilvækst for perioden end ventet tilføres CO₂-enheder fra buffer.
  - Den verificerede effekt overgår til ex-post i og tilsvarende reduktion i ex-ante effekt i register.
  - Enheder fra buffer, der tilhører projektet, opdateres ift. overførsler og ex-ante og ex-post overgang
  - Dette gentages indtil slutverifikation, der skal foretages i slutåret for projektperioden.

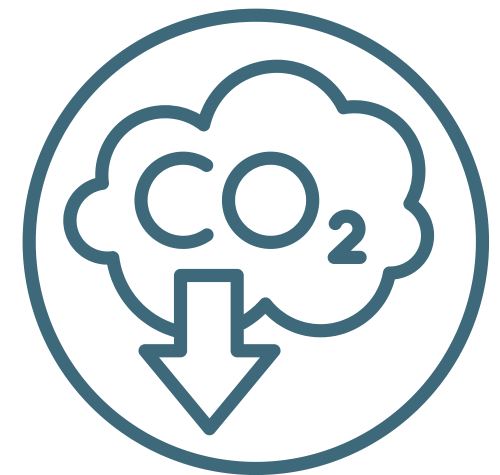
Permanens

Det er afgørende, at fondens skovrejsningsprojekter opnår en langvarig CO₂-effekt. Derfor skal alle projekter opnå fredskovspligt under Skovloven administreret af Miljøstyrelsen. Herudover pålægges alle projektarealer en servitut for at sikre permanens, som blandt andet betyder at:

- Klimaskovfonden kan tilbagekalde støtte helt eller delvist, hvis ejer tilsidesætter sine forpligtelser under Skovloven.
- areal angivet som selvgroet/assisteret selvgroet/naturlig succession/urørt skov, skal være stedfast, og tinglyses som urørt skov.
- der skal udarbejdes en tilplantnings-, drift- og plejeplan for projektområdet som tinglyses på ejendommen og udgør rammerne for den fremtidig skovdrift.

Derudover sikres permanens ved, at skovrejsningsprojekterne etableres efter [Klimaskovfondens rammer og retningslinjer for skovrejsning](#). På den måde sikres, at skoven etableres med lokalt tilpassede arter og som blandingsskov, baseret på godkendte kulturmodeller. Disse forhold kontrolleres under projektvalideringen.

Klimaskovfondens rammer og retningslinjer for skovrejsning er udviklet med henblik på, at de etablerede skove på sigt vil kunne certificeres under PEFC og/eller FSC.

Dobbelttælling og parallelle rapporteringer

Frivillige og regulerede klimaregnskaber og klimamål for forskellige aktører såsom stat, regioner, kommune, lodsejere, virksomheder og værdikædeaktører har forskellige og overlappende afgrænsninger. Derfor kan et projekts CO₂-effekter potentielt indgå i flere regnskaber og potentielt bidrage til at opnå flere mål. Dette kan give anledning til både dobbelttælling (accepteres ikke) og parallelle rapporteringer (accepteres).

Beskrivelsen af klimarapporteringers niveauer og eksemplet nedenfor illustrerer sammenhænge mellem klimarapporteringer, og forklarer, hvorfor CO₂-effekter kan være genstand for såkaldte parallelle rapporteringer.

Klimaskovfonden tager afsæt i følgende niveauer indenfor klimarapporteringer:

Niveau 1: Statsligt niveau, der er geografisk og reguleret under Paris-aftalen.

Niveau 2: Kommunalt niveau, der er geografisk og frivilligt med afsæt i opgørelser og mål under DK2020-indsatsen.

Niveau 3: Lodsejere og virksomheder der frivilligt opstiller klimaregnskaber og mål for deres aktiviteter og værdikæder (scopetilgang). For private virksomheder vil opgørelser typisk være efter GHG-protokollens retningslinjer, og målsætninger vil ofte tage afsæt i SBTi.

Definition af dobbelttælling

Dobbelttælling finder sted, hvis den samme CO₂-effekt samtidig rapporteres og indgår i målopfyldelse i flere opgørelser:

- Geografiske opgørelser uden geografisk sammenfald (som hvis samme CO₂-effekt indgår i flere kommuner eller flere landes rapportering og målopfyldelse samtidig).
- Aktivitetsbaserede opgørelser uden værdikæde sammenfald (som hvis samme CO₂-effekt bidrager til opnåelsen af mål i to forskellige virksomheder, som ikke har nogen sammenhæng med hinanden)

Dobbelttælling accepteres ikke.

Definition af parallelle rapporteringer

Parallelle rapporteringer er almindeligt forekommende indenfor klimarapporteringer, når en CO₂-enhed indgår i rapportering både hos stat, kommune og lodsejer - det vil sige i klimaregnskaber hos aktører med geografisk sammenfald på tværs af de tre niveauer. Derudover forekommer det også når flere rapporterende virksomheder er en del af den samme værdikæde.

Parallelle rapporteringer accepteres.

Eksempel

Hvis en landmand udskifter belysning i sin stald til LED, falder elforbruget. Hvis landmanden fx er leverandør til et mejeri og udarbejder klimaopgørelse gennem, reduceres landmandens scope 2-udledning. Mejeriet opnår, som værdikædeaktør, gevinst i deres scope 3-opgørelser og bidrag til deres mål i forhold til SBTi jf. GHG-protokollen. Kommunen, som landmanden bor i, kan registrere CO₂-effekten i deres DK2020-regnskab, der har geografisk afsæt, og tiltaget indgår ligeledes i NIR til statens opnåelse af Klimalovens mål og NDC.

Håndtering af dobbelttælling og parallelle rapporteringer

Det er afgørende i denne standard, at der er tale om et bidrag til den danske klimaindsats. For aktører med en relation til det fysiske projektareal er der ikke begrænsning på mulighederne for at indregne projektets løbende CO₂- effekt. Bidragsydere har ikke mulighed for at modregne CO₂- effekten.

Standarden Bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning accepterer fuldt ud parallelle rapporteringer og målopfyldelse for aktører, der kan benytte den løbende årlige CO₂-effekt på arealet efter gældende afgrænsning og efter gældende opgørelsesmetode.

CO₂-enheder må ikke være genstand for dobbelttælling. Hvis det sker, vil det enten betyde, at der fra 1 ton CO₂ vil fremgå en effekt på 2 ton eller, at CO₂-effekten optræder i en anden værdikæde end sin egen (har flyttet sig væk fra projektarealet) hvilket ikke er muligt for bidragsproduktet.

Ovenstående definitioner er grundlaget for Klimaskovfondens retningslinjer for henholdsvis [CO₂-rapportering og retningslinjer for markedsføring](#).

CO₂-rapportering for lodsejere og indirekte aktører

Klimaskovfonden har rettighederne til at formidle og definere anvendelsen af CO₂-enheder. Både lodsejere og indirekte aktører kan indregne CO₂-effekten af projekter.

Med lodsejere menes juridiske ejere af arealet, hvorpå der rejses skov. Dette kan for eksempel være private lodsejere, kommunale lodsejere eller kirker.

Med indirekte aktører menes aktører, der hverken ejer eller kontrollerer jorden, hvorpå der rejses skov, men som alligevel kan opnå CO₂-mæssige rapporteringsgevinster fra projektet.

Retningslinjer for bidragsydere beskrives senere, men i tilfælde af, at bidragsyder er indirekte aktør, kan denne indregne CO₂-effekten efter de skitserede regler (f.eks. scope 3 jf. GHG protokollen, se eksempel med udskiftning af LED-pærer). Bidragsyder får ikke med et bidrag rettigheder til at indregne CO₂-effekter fra støttede projekter i deres CO₂-rapportering. Således kan CO₂-enheder ikke benyttes til for eksempel klimakompensation (off setting i klimaregnskabet).

Eksempel

Hvis en privat lodsejer gennemfører et skovrejsningsprojekt, som kommunen kan indregne i sin geografiske opgørelse (DK2020), så er kommunen en indirekte aktør. En indirekte aktør kan også være en aftager af en privat lodsejers produktion, hvis aftageren indregner en effekt i værdikæden (scope 3).

Alle projekter under Klimaskovfondens standard *Bidrag til den danske klimaindsats gennem skovrejsning* må indgå i CO₂-rapporteringer og opfyldelse af mål på følgende måde:

NIVEAU 1: Staten – geografisk opgørelse

- Den løbende årlige CO₂-effekt (Ex-post) kan indregnes i Danmark NIR og opnåelse af NDC og Klimaloven (efter principperne udarbejdet af UNFCCC).

NIVEAU 2: Kommunen – geografisk opgørelse

- Den løbende årlige CO₂-effekt (Ex-post) kan indregnes i værtskommunens frivillige klimaregnskab og klimamål med geografisk afsæt (opgjort efter principper i GHG-GPC og DK2020 mål).

NIVEAU 3: Lodsejeren – aktivitetsbaseret opgørelse

- Lodsejere kan ikke videresælge CO₂-effekten, eller videreformidle effekten til tredjepart.
- Den løbende årlige CO₂-effekt (Ex-post) kan indgå i lodsejers egne frivillige CO₂-opgørelser og mål som virksomhed.
  - For private lodsejere vil dette for eksempel være rapporteringer som Klimatjek, Klimavejen, ESGreen Tool, GHG-protokollen og lignende.
  - For kommunale lodsejere vil dette eksempelvis være i rapporteringer i regi af DN-Klimakommune.
- Den løbende årlige CO₂-effekt må indgå i rapporteringer i lodsejers værdikæde (jf. eksempelvis GHG-protokollen gældende regler for scope 1, 2 og 3)
- Klimaskovfonden pålægger ikke lodsejer begrænsninger i forhold til at benytte den løbende CO₂-effekt til at reducere kommende omkostninger eller kommende krav fra statslige reguleringer såsom en CO₂-afgift.

Bidragyderes muligheder for CO₂-rapportering og markedsføring

Bidragyder må gerne markedsføre bidraget og for at sikre, at markedsføringen sker uden vildledning af forbrugere har Klimaskovfondens nedenfor udarbejdet retningslinjer for markedsføring.

Bidragydere opnår ikke ejerskab over CO₂-enheder fra det projekt, bidraget går til. Derfor kan CO₂-enhederne ikke benyttes til at modregne eksisterende eller kommende regulering som kvoteindregning eller CO₂-afgifter, CO₂-enheder kan ikke videreformidles. Som beskrevet i "CO₂-rapportering for lodsejere og indirekte aktører", kan lodsejere og indirekte aktører indregne den årlige løbende CO₂-effekt fra projekter under standarden for bidrag.

Bidragydere kan ikke benytte effekten af CO₂-enheder fra bidraget til at modregne egne udledninger (off setting), ligesom det er tilfældet med kompensation. I det tilfælde, at gældende rapporteringsstandarder (for eksempel GHG-protokollen) udvikler retningslinjer for, hvordan virksomheders bidrag kan rapporteres, så det tydeligt adskiller sig fra klimakompensation, må bidragyder indregne effekten af de CO₂-enheder, som deres støtte har foranlediget, i det pågældende år, hvor effekten finder sted.

Retningslinjer for markedsføring af bidrag

En virksomhed, som giver bidrag til den danske klimaindsats, kan bruge udsagn i sin markedsføring eller anden offentlig kommunikation, som giver udtryk for, at virksomheden gennem støtte til Klimaskovfonden bidrager til, at Danmark kan nå sine klimamål. Retningslinjerne gælder ikke kun for virksomheder, men for alle private eller offentlige aktører.

Udsagn skal overholde disse retningslinjer:

1. Virksomheden skal altid sikre, at et udsagn er i overensstemmelse med reglerne i markedsføringsloven, herunder særligt forbuddene mod vildledning i §§ 5 og 6. Det betyder blandt andet, at et udsagn skal være korrekt, præcist og klart formuleret, så en gennemsnitsforbruger forstår det og ikke bliver vildledt. Udsagnet må fx ikke overdrive (hverken i indhold eller grafiske elementer) eller udelade væsentlige oplysninger. Læs mere om reglerne i [Forbrugerombudsmandens vejledning om brug af miljømæssige og etiske påstande mv.](#)
2. Virksomheden skal kunne dokumentere, at udsagnet er korrekt.
3. Det skal fremgå klart af udsagnet, at virksomhedens bidrag til, at Danmark kan nå sine klimamål, foretages gennem støtte til Klimaskovfonden. Virksomheden skal angive en præcis henvisning til denne landing page www.klimaskovfonden.dk/bidrag på Klimaskovfondens hjemmeside.
4. Det skal fremgå klart af udsagnet, hvilket bidrag virksomheden foretager gennem støtte til Klimaskovfonden, og det skal oplyses på en måde, som en gennemsnitsforbruger forstår. Det betyder, at det ikke er tilstrækkeligt, hvis et udsagn udelukkende oplyser størrelsen af den CO₂-effekt, som virksomhedens støtte vil medføre.
5. Virksomheden skal oplyse tidspunktet for virksomhedens støtte til Klimaskovfonden, *medmindre* brugen af udsagnet ophører senest 6 mdr. efter, at virksomheden har givet støttebeløbet.
6. Det skal fremgå klart af udsagnet, at den klimaeffekt, som virksomheden bidrager til, består af en binding af CO₂e, der vil ske over de næste 100 år.

Eksempler

- [Virksomhed] A/S støtter i [årstal] Klimaskovfonden med [beløb] kr. Vores støtte bidrager til skovrejsning, der medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål ved at binde CO₂ over de næste 100 år. Læs mere om Klimaskovfonden her [link].
- [Virksomhed] A/S støtter i [årstal] Klimaskovfonden med [beløb] kr. Vores støtte bidrager til skovrejsning, der medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål, og som over de næste 100 år vil binde [antal] tons CO₂. Læs mere om Klimaskovfonden her [link].
- [Virksomhed] A/S bidrager gennem Klimaskovfonden til skovrejsning, som medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål. Vores støtte i [årstal] på [beløb] kr. sikrer, at der over de næste 100 år bliver bundet [antal] tons CO₂. Læs mere om Klimaskovfonden her [link].
- [Virksomhed] A/S bidrager gennem støtte til Klimaskovfonden til skovrejsning, som medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål. Vores støtte i [årstal] sikrer, at der over de næste 100 år bliver bundet [antal] tons CO₂. Det svarer til den gennemsnitlige mængde CO₂, som [antal] danskere udledte i [årstal]*. Læs mere om Klimaskovfonden her [link]. * Kilde.

7. Et udsagn må ikke være formuleret på en måde, som en gennemsnitsforbruger kan forstå som en påstand om klimaneutralitet, CO₂-reducerende tiltag, klimakompensation eller lignende i forhold til virksomheden, virksomhedens aktiviteter eller produkter mv.

8. Benævnelse af Klimaskovfonden, benyttelse af Klimaskovfondens logo og konkret omtale eller visualisering af specifikke projekter, skal følge *Klimaskovfondens handelsbetingelser*.

Hvis virksomhedens udsagn henviser til den gennemsnitlige CO₂-udledning pr. dansker i et bestemt år, så skal beregningen heraf baseres på en opgørelse fra en troværdig og valid kilde (For eksempel DANmarks Statistik, Energistyrelsen eller lignende), og der skal være en kildehenvisning sammen med udsagnet. Hvis virksomheden selv har foretaget opgørelsen, skal den kunne verificeres af en uafhængig tredjepart. Året som udsagnet henviser til, må ikke være mere end 3 år forud for det tidspunkt, hvor udsagnet benyttes.

- For hver [produkt] [Virksomhed] A/S sælger i [årstal], giver vi et beløb på [beløb] kr. til Klimaskovfonden, som gennem skovrejsning i Danmark bidrager til, at Danmark kan nå sine klimamål. Vores støtte betyder, at der er over de næste 100 år, vil blive bundet [antal] tons CO₂ for hver solgt [produkt]. Læs mere om Klimaskovfonden her [link].
- For hver [produkt] [Virksomhed] A/S sælger i [årstal], bidrager vi til skovrejsning gennem Klimaskovfonden, som betyder, at der over de næste 100 år bliver bundet [antal] tons CO₂. Det svarer til den gennemsnitlige mængde CO₂, som [antal] danskere udledte i [årstal]*. Vi medvirker på den måde til, at Danmark kan nå sine klimamål. Læs mere om Klimaskovfonden her [link]. * Kilde.

Eksempel

- [Virksomhed] A/S bidrager gennem Klimaskovfonden til skovrejsning, som medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål. Vores støtte i [årstal] på [beløb] kr. sikrer, at der over de næste 100 år bliver bundet [antal] tons CO₂. Læs mere om Klimaskovfonden her [[link].
- [Virksomhed] A/S arbejder desuden målrettet på at mindske vores egen klimabelastning. [Virksomhed] A/S gennemfører en række konkrete CO₂e-reducerende tiltag i virksomheden i overensstemmelse med retningslinjerne fra [henvisning til internationalt anerkendte retningslinjer, fx Science Based Targets initiative] [link]. Disse tiltag betyder, at vores årlige CO₂e-udledning i [fremtidigt årstal] vil være reduceret med [antal] % sammenlignet med vores udledning i [årstal – året før udsagnet offentliggøres]. Det svarer til en samlet reduktion på [antal] tons CO₂. Læs mere her [link til underside på virksomhedens hjemmeside med uddybende beskrivelse af tiltag].

Udsagn om bidrag og virksomhedens CO₂-reducerende tiltag

Klimaskovfondens retningslinjer udelukker ikke, at virksomheden sammen med sit udsagn om virksomhedens bidrag til Klimaskovfonden, også kan komme med et udsagn, som oplyser om virksomhedens arbejde med at mindske sin egen klimabelastning med konkrete CO₂e-reducerende tiltag.

Hvis virksomheden bruger sådan et udsagn, skal det være korrekt, præcist og klart formuleret, så en gennemsnitsforbruger forstår det og ikke bliver vildledt. Udsagnet må fx ikke overdrive (hverken i indhold eller grafiske elementer) eller udelade væsentlige oplysninger.

Hvis udsagnet oplyser om, at virksomheden fremtidigt vil reducere sin CO₂e-udledning, kræver det, at virksomheden

- har en plan for reduktionen af virksomhedens CO₂e-udledning ved konkrete tiltag i virksomheden, som skal være i overensstemmelse internationalt anerkendte retningslinjer og være verificeret af en uafhængig instans, og
- har et klimaregnskab for udledning i dag og det forventede udslip i fremtiden.

Hvis udsagnet oplyser om, at virksomheden allerede har nedbragt sin CO₂e-udledning, kræver det, at

- virksomheden kan dokumentere reduktionen i udledningen. Beregningen skal foretages efter videnskabeligt anerkendte metoder og være verificeret af en uafhængig instans,
- udsagnet oplyser, hvornår reduktionen er sket, og
- reduktionen er opnået inden for de seneste tre år.

Det er også muligt at tilføje en oplysning om en eventuel reduktion i CO₂-udledning, som virksomheden allerede har opnået inden for de seneste 3 år.

Det er altid virksomhedens eget ansvar at sikre, at virksomhedens udsagn er i overensstemmelse med reglerne i markedsføringsloven. Læs mere om reglerne i Forbrugerombudsmandens [vejledning om brug af miljømæssige og etiske påstande mv.](#) og i Forbrugerombudsmandens [kvikguide til virksomheder om miljømarkedsføring.](#)

Eksempel

[Virksomhed] A/S bidrager gennem Klimaskovfonden til skovrejsning, som medvirker til, at Danmark kan nå sine klimamål. Vores støtte i [årstal] på [beløb] kr. sikrer, at der over de næste 100 år bliver bundet [antal] tons CO₂. Læs mere om Klimaskovfonden her [link].

[Virksomhed] A/S arbejder desuden målrettet på at mindske vores egen klimabelastning. [Virksomhed] A/S gennemfører en række konkrete CO₂-reducerende tiltag i virksomheden i overensstemmelse med retningslinjerne fra [henvisning til internationalt anerkendte retningslinjer, fx Science Based Target Initiative] [link]. Disse tiltag betyder, at vores årlige CO₂-udledning i [fremtidigt årstal] vil være reduceret med [antal] % sammenlignet med vores udledning i [årstal – året før udsagnet offentliggøres]. Det svarer til en samlet reduktion på [antal] tons CO₂. [Virksomhed] A/S har allerede reduceret vores årlige CO₂-udledning med [antal] tons CO₂ fra [årstal] til [årstal]. Læs mere her [link til underside på virksomhedens hjemmeside med uddybende beskrivelse af tiltag].

Det Danske Klimaregister

Klimaskovfonden vil på www.klimaskovfonden.dk offentliggøre et register over alle klimaskovfondens projekter på tværs af udviklede standarder. Registret er stadig under udvikling.

Registreret har til formål at sikre at:

- der er transparens mellem Klimaskovfondens støttede projekter og effekten af dem
- CO₂-enheder ikke udstedes eller handles flere gange (dobbeltudstedelse eller dobbelthandel)
- der ikke sker dobbelttælling af CO₂-enheder, som beskrives under afsnittet "[Dobbelttælling og parallelle rapporteringer](#)".

Transparens og effekten af projekter

Følgende vil som minimum fremgå af registret for at sikre tilstrækkelig transparens:

- At der er offentlig adgang til relevante projektdokumenter såsom projektbeskrivelse, projektvalideringsrapport og løbende verifikationsrapporter.
- At der på alle projekter fremgår den gældende *fremtidige projekterede* CO₂-effekt (effekt der ventes at ske i fremtiden, kaldet ex-ante)
- At der på alle projekter fremgår gældende *verificeret* CO₂-effekt (effekt der verificeret har fundet sted kaldet ex-post)
- At alle transaktioner med buffer, der sker i forbindelse med verifikation, vil fremgå af det enkelte projekt.

Dobbeltudstedelse eller dobbelthandel

Følgende vil som minimum håndteres af registret for at undgå dobbeltudstedelse, dobbelthandel eller videreformidling af CO₂-enheder:

- Alle CO₂-enheder inklusive enheder i buffer får entydigt løbenummer, herunder klar identifikation af enhedens egenskab ved ex-ante eller ex-post.
- At det fremgår tydeligt af alle CO₂-enheder hvorvidt de er blevet finansieret ved et bidrag eller finansiering udestår – herunder struktur for at henføre alle finansierede CO₂-enheder til sporbar køber.
- At købere efter eget valg må nævnes ved navn i registret.
- At registret reelt fungerer som "lagerstyring" af Klimaskovfondens håndtering og formidling af CO₂-enheder.
- At registret vil være underlagt tredjeparts revision og kontrol til sikring af informationernes validitet.
- For bidragsprodukter vil Klimaskovfonden fremgå som ejer af CO₂-enheden.

Sidstnævnte er blandt andet for at sikre mod videreformidling CO₂-enheder, der ikke tillades for bidragsproduktet.

Dobbelttælling

Følgende vil som minimum håndteres af registret som sikring mod dobbelttælling af CO₂-enheder:

- Alle verificerede CO₂-enheder (ex-post) fra bidragsproduktet vil straks efter udført verifikation få status som "benyttet" i registreret.

Dette sker for at sikre, at CO₂-enhederne ikke risikerer at blive benyttet ud over aktørernes beskrevne muligheder for indregning af den løbende årlige CO₂-effekt.

Validering og verifikation

Monitorering, rapportering og verifikation (ofte omtalt som MRV-processen) er et grundlæggende element i alle frivillige klimaprojekter og nationale og internationale projektstandarder for at sikre troværdigheden af projekterne, effekten og overholdelse af standarden. Klimaskovfonden opdeler den såkaldte MRV-proces i projektvalidering og effektverifikation.

Grundlæggende er processen med validering og verifikation designet til at identificere, håndtere og dokumentere, at der er overensstemmelse mellem projektets tilsagn og det faktisk udførte projekt.

Processen beskriver transparente retningslinjer for reduktion af støtte eller tilbagebetaling i tilfælde af, at projektet afviger fra det projekterede. Processen skal herudover sikre, at kulstoflagringen på arealet løbende verificeres, så der er grundlag for konvertering af CO₂-enheders status fra ex-ante til ex-post, og at der gennemføres overførsler til og fra buffer. Slutteligt dokumenteres den opnåede CO₂-effekt på arealet, så projektet formelt kan afsluttes.

Projektvalidering

Sker typisk én gang og efter projektgennemførelsen og har til formål at tilsikre at projektet er opført som beskrevet i standarden.

Effektverifikation

Dette sker løbende og flere gange og har til formål at tilsikre at projektets budgetterede effekter eftervises og projektet generelt udvikler sig som ønsket – herunder løbende overførsler til og fra buffer i tilfælde af afvigelser fra projektets CO₂-budget.

Seks trin i processen

Der er seks trin i validering af projekt og verifikation af effekt:

1. Færdigmelding af projekt
2. Projektvalidering ved Klimaskovfonden
3. Uafhængig projektvalidering
4. Verifikation 1 foretages af Klimaskovfonden
5. Uafhængig Verifikation 1
6. Løbende CO₂-verifikation

De seks trin beskrives nærmere i "Validering, verifikation og afvigelser i projekter" der findes på www.klimaskovfonden.dk

Proces for validering og verifikation af Klimaskovfondens skovrejsningsprojekter

Processen for validering og verifikation opstartes, når projektet er gennemført og kan færdigmeldes i overensstemmelse med projektets endelige tilsagnsbrev. Hvis lodsejer ønsker tilretninger i forhold til tilsagn og projektbeskrivelse, skal dette godkendes af Klimaskovfonden inden projektet udføres og færdigmeldes. Tilhørende projektdokumenter skal opdateres.

I tilfælde af, at der i løbet af processen identificeres afvigelser, der ultimativt kan give anledning til reduktion eller tilbagebetaling af støtte, er disse forhold beskrevet i afsnittet "[Håndtering af afvigelser i projekter](#)".

I tilfælde af, at processen giver anledning til afvigelser mellem budgetteret CO₂-effekt og verificeret CO₂-effekt, der medfører overførsler til eller fra buffer, er dette forhold beskrevet under afsnittet "[Buffer](#)".

Alle omkostninger til validering og verifikation i form af lodsejers eget tidsforbrug og eventuel benyttelse af konsulenter, påhviler lodsejer.

Alle omkostninger til kontroller gennemført af Klimaskovfondens eget personale eller uafhængig tredjepart, påhviler Klimaskovfonden. Klimaskovfonden og uafhængig tredjepart gennemfører både projektvalidering og verifikation 1. Dette sikrer, at projekterne lever op til internationale standarder på det frivillige CO₂-marked. Processen for validering og verifikation evalueres løbende.

Håndtering af afvigelser i projekter

Hvis der i forbindelse med validering identificeres afvigelser i projekterne, håndteres disse efter Klimaskovfondens principper, der her beskrives.

Med afvigelser forstås, at der efter lodsejers færdigmelding af projektet, konstateres at projektarealet og skoven ikke er etableret eller drevet efter anvisningerne i tilsagnsbrevet, eller at lodsejer på anden vis har tilsidesat forpligtelser eller givet urigtige oplysninger.

Afvigelser kan resultere i reduktion af projektets støtteberettigede beløb eller hel eller delvis tilbagebetaling af allerede udbetalt støtte jf. paragraf 17 i Lov om den Danske Klimaskovfond. Tilbagebetaling af allerede udbetalt støtte er begrænset til tilfælde, hvor der sker overtrædelser af Skovloven. Det gælder i den fulde projektperiode.

Grundlæggende gælder det for afvigelser, der vedrører reduktioner af projektarealets størrelse, at støttebeløbet reduceres forholdsmæssigt svarende til arealreduktionen i forhold til projektbeskrivelsen.

Afvigelser på de forskellige trin i processen for validering og verifikation

Afvigelser ved projektvalidering ved Klimaskovfonden (trin 2)

- Påbud til lodsejer om udbedring af ukritiske forhold (for eksempel manglende skiltning)
- Påbud til lodsejer om udbedring af kritiske forhold (for eksempel et ikke funktionelt hegn)
- Afvigelser, der giver anledning til reduktion af støttebeløb (for eksempel hvis areal er mindre end tilsagn).

Afvigelser ved uafhængig projektvalidering (trin 3)

- Klimaskovfonden har ikke foranlediget nødvendige tinglysninger på ejendommen.
- Uafhængig validator identificerer ukritiske fejl i Klimaskovfondens "projektvalideringsrapport"
- Uafhængig validator identificerer kritiske eller støttereducerende fejl i Klimaskovfondens kontrolrapport.

Alle øvrige afvigelser bliver grundlæggende vurderet i forhold til:

- **Alvor:** Afvigelsens alvorlighed afhænger især af afvigelsen/overtrædelsens konsekvenser i forhold til formålet med projektet. For skovrejsning vurderes alvor og varighed at være sammenhængende.
- **Varighed:** Overtrædelsens varighed afhænger navnlig af, hvor længe virkningerne af overtrædelsen gør sig gældende.
- **Omfang:** Hvor omfattende overtrædelsen er, afhænger især af, hvilken virkning, overtrædelsen har på det samlede projekt. Omfanget ses for så vidt muligt for de enkelte dele af projektet i forhold til tilsagnet.

Afvigelser der identificeres ved projektvalidering registreres i en kontrolrapport. De beskrives og opdeles i ukritiske, kritiske og støttereducerende afvigelser og omregnes i et vurderingsskema, hvor den enkelte afvigelse tildes point efter fastsatte kriterier. Efterfølgende summeres på projektniveau. Der er indarbejdet en bagatelgrænse i vurderingsskemaet.

Vurderingsskemaet indgår i den samlede kontrolrapport, der ikke er offentlig tilgængelig, men udleveres til tredjeparts validatorer og verifikatorer. Kontrolrapporten er grundlaget for sagsbehandling og endelig projektvalideringsrapport.

Afvigelser og konsekvenser beskrives nærmere i "Validering, verifikation og afvigelser i projekter" der findes på www.klimaskovfonden.dk

Afvigelser ved verifikation 1 foretaget af Klimaskovfonden (trin 4)

- Klimaskovfonden har ikke foranlediget nødvendige tinglysninger på ejendommen.
- Misligholdelse af driftsforpligtelse jf. tilsagnsbrevet med støttereduktion til følge (eks manglende renhold af bevoksninger).

Afvigelser ved uafhængig verifikation 1 (trin 5)

- Godkendte anmærkninger fra Klimaskovfonden ikke udbedret.
- Uafhængig verifikator finder misligholdelser af driftsforpligtelse, ud over eventuelle misligholdelser fundet af Klimaskovfonden, som burde have givet anledning til støttereduktion.

Afvigelser ved løbende CO₂-verifikation (trin 6)

- Forskellene mellem budgetteret CO₂-effekt og verificeret CO₂-effekt i den løbende verifikation giver anledninger til overførsel fra buffer, men anses ikke for at være en afvigelse.

God forvaltningsskik

Lovmæssige rammer, revision og tilsyn

- Klimaskovfonden er nedsat ved lov nr. 2186 af 29/12/2020. Fonden er etableret som en uafhængig forvaltningsenhed indenfor den statslige forvaltning med en selvstændig bestyrelse udpeget af miljøministeren (et medlem udpeget af klima-, energi- og forsyningsministeren. Lov om Den Danske Klimaskovfond har været i offentlig høring.
- Miljøministeren har jf. loven nedsat et bredt sammensat *Rådgivende Udvalg*, som rådgiver om fondens aktiviteter og dermed f.eks. inddrages i fondens udvikling af standarderne.
- Klimaskovfonden er forpligtet ved lov til at sikre god forvaltning og inddrage offentligheden. Denne forpligtelse og fondens udmøntning af den er beskrevet flere steder, bl.a. i fondens *forretningsorden* samt i *beskrivelse af governance og forvaltningsprincipper*, der findes på hjemmesiden www.klimaskovfonden.dk.

- Klimaskovfonden er underlagt offentlighedsloven, herunder offentlighedens mulighed for at søge om aktindsigt i Klimaskovfondens virke og beslutninger.
- *Miljøministeren fører tilsyn* med og sikrer, at fonden i sit virke og aktiviteter overholder Lov om den Danske Klimaskovfond.
- Klimaskovfonden er derudover underlagt *revision af Rigsrevisionen* – en revision, der blandt andet omfatter Klimaskovfondens forvaltning af statens midler og statens love. Tilsynet er uden forudgående afgrænsning og det er Rigsrevisionen der definerer tilsynets aktuelle fokus.
- Klimaskovfondens projekter gennemføres under forudsætning af overholdelse af alle love og gennemførelse af nødvendige myndighedstilladelser, herunder tilknyttede høringer af offentligheden. Århus konventionen indgår som en del af den juridiske ramme for projekterne.
- Klimaskovfondens administration registreres i et journaliseringssystem for at sikre transparens og dokumentation for Klimaskovfondens arbejde.

Klagemulighed

Klimaskovfondens bestyrelse træffer afgørelse om tildeling af støtte til projekter.

Det er muligt at klage over saglige forhold i Klimaskovfondens projektspecifikke afgørelser i relation til ansøgning, validering og verifikation. Klager skal fremsendes på e-mail til:

kontakt@klimaskovfonden.dk

Af e-mail skal fremgå en beskrivelse af klagens karakter og formål samt en tydelig henvisning til den afgørelse klagen angår. Klagen behandles af Klimaskovfondens sekretariat inden for tre måneder efter principperne om "nye øjne", hvilket indebærer, at en ny sagsbehandler gennemgår sagen end den, der har afgjort sagen. Klagen forelægges fondens forperson, hvis der er tale om principielle forhold i fondens aktiviteter.